

प्रदेश सरकार

प्रदेश नं. ५

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

बुटवल, नेपाल

(शासकीय सुधार तथा समन्वय महाशाखा)

मिति: २०७६/०६/१०

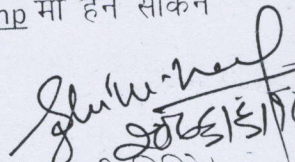
प.सं. ०६३१०६६

च.नं. १२२

विषय: प्रदेश समन्वय परिषद्को तेस्रो बैठकका निर्णयहरू पठाइएको ।

- श्री मन्त्रालयहरू (सबै), प्रदेश नं. ५
- श्री प्रदेश योजना आयोग, प्रदेश नं. ५
- श्री जिल्ला समन्वय समिति (सबै), प्रदेश नं. ५
- श्री स्थानीय तह (सबै), प्रदेश नं. ५

प्रस्तुत विषयमा मिति २०७६ साल आश्विन ०६ गते सम्पन्न प्रदेश समन्वय परिषद्को तेस्रो बैठकका निर्णयहरू पाना ५ (पाँच) यसै पत्र साथ संलग्न गरी आवश्यक कार्यान्वयको लागि पठाइएको छ । उक्त निर्णयको प्रकरण २५ बमोजिमको कार्यान्वयन प्रगति विवरण चौमासिक रुपमा यस कार्यालयमा पठाइदिने व्यवस्थाका लागि निर्णयानुसार अनुरोध छ । साथै प्रदेश समन्वय परिषद्का हालसम्मका निर्णयहरू यस मन्त्रालयको वेबसाइट www.ocmcm.p5.gov.np मा हेर्न सकिने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु ।

(ज्ञानहरी घिमिरे)

उपसचिव

सादर अवगतार्थ:

- माननीय मुख्यमन्त्रीज्यू, प्रदेश नं. ५
- श्रीमान् प्रमुख सचिवज्यू, प्रदेश नं. ५

बोधार्थ:

श्री प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, सिंहदरबार काठमाण्डौ ।

प्रदेश समन्वय परिषद्को तेस्रो बैठकका निर्णयहरू

मिति: २०७६/०६/०६

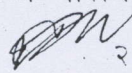
१. चालू आ.व. मा प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूले निर्धारण गरेका नीति कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयन गर्दा प्रदेशका कार्यालयहरू तथा स्थानीय तहहरूबीच पर्याप्त समन्वय र सहकार्य गरी आर्थिक अनुशासन र कामको गुणस्तर हुने गरी सालबसाली प्रकृतिका आयोजनाको हकमा आर्थिक वर्षको जेष्ठ मसान्त सम्म सम्पन्न गर्ने गरी काम गर्ने ।
२. विकास आयोजना तथा कार्यक्रमहरू छनौट गर्दा दोहोरोपन अन्त्य गर्ने उद्देश्यले प्रदेश सरकारले निर्माण गर्न लागेको आयोजना अभिलेख प्रणालीमा सबै स्थानीय तहहरूले पहिचान गरेका र यस आ.व.मा निर्धारण गरेका आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको विवरण अभिलेखीकरणका लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, शासकीय सुधार तथा सुशासन महाशाखालाई उपलब्ध गराउने ।
३. प्रदेश र स्थानीय तहमा हाल स्वीकृत दरवन्दीमा रिक्त जनशक्तिको पूर्तिका लागि प्रदेश लोकसेवा आयोगसंग सम्पर्क गरी माग गर्ने । प्रदेश सरकारले स्थानीय सेवा ऐनको निर्माण गर्ने कार्य शीघ्र सम्पन्न गर्ने । समायोजन ऐन अनुसार समायोजन कार्य सम्पन्न भैसकेको हुँदा दरवन्दीभन्दा बढि कर्मचारी पठाउने कार्य बन्द गर्न नेपाल सरकार समक्ष अनुरोध गर्ने । प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट कर्मचारीको व्यवस्था नहुञ्जेलका लागि तत्काल कर्मचारी अभाव पूरा गर्न प्रदेश सरकार र स्थानीय तहहरूले स्नातक तह उत्तिर्ण गरेका Fresh Graduate हरूलाई बढीमा छ महिनाका लागि मात्र कार्यविधि बनाई Internship कार्यक्रममार्फत काममा लगाउने ।
४. समान विषयमा स्थानीय तहहरूमा बन्ने कानूनहरूमा एकरूपता कायम गर्न एवं प्रदेश र स्थानीय तहका कानूनहरूको अन्तरसम्बन्ध विश्लेषण एवं अभिलेखीकरणका लागि सबै स्थानीय तहबाट हालसम्म पारित कानूनहरू पूर्व निर्णय (पहिलो बैठकको निर्णय बुँदा नं.

१६ एवं दोस्रो बैठकको निर्णय बुँदा नं. १९) बमोजिम एक महिना भित्र मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, कानून तथा संवैधानिक मामिला महाशाखामा पठाउने।

५. प्रदेश सरकारले आगामी तीन वर्ष भित्र प्रदेशका सबै जनतामा स्वच्छ खानेपानीको आधारभूत पहुँच पुर्याउने संकल्प लिएको र यो विषय दिगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये महत्वपूर्ण लक्ष्यको रूपमा समेत रहेको सन्दर्भमा उक्त लक्ष्य प्राप्त गर्न प्रदेश सरकार एवं सबै स्थानीय तहहरूले खानेपानी र सरसफाई क्षेत्रमा कम्तिमा पाँच प्रतिशत रकम अनिवार्य रूपमा खर्च गर्ने व्यवस्था गर्ने। साथै, प्रत्येक स्थानीय तहले खानेपानीको पहुँच नपुगेका स्थानमा खानेपानीको व्यवस्थाका लागि नपूग बजेटको अनुमान गरी स्थानीय तहबाट उपलब्ध हुन सक्ने बजेट र प्रदेशबाट थप गर्नुपर्ने बजेटको आँकलन सहित प्रदेशमा पठाउने। पालिका क्षेत्रमा पर्ने मुख्य सडकहरू एवं सार्वजनिक महत्वका स्थलहरूमा सार्वजनिक शौचालय र खानेपानीको व्यवस्था मिलाउने। यस क्षेत्रमा काम गर्नको लागि स्थानीय तहमा छुट्टै इकाइको व्यवस्था गर्ने र समन्वय र नियमनका लागि प्रदेश सरकार, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय र स्थानीय तहको संयुक्त संयन्त्र तयार गर्ने।

६. प्रदेश सरकारको आ.व. २०७८/७९ भित्र प्रदेशका सबै जनतामा उर्जाको आधारभूत पहुँच पुऱ्याउने लक्ष्य प्राप्तिका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको समन्वय र सहकार्यमा प्रदेश सरकारले आवश्यक कार्यक्रमहरू तय गर्ने। सो प्रयोजनका लागि प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रको आवश्यकता पहिचान गरी सो को विवरण कार्तिक मसान्त सम्म भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयमा उपलब्ध गराउने।

७. प्रदेश सरकारले कृषिमा आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र यान्त्रिकीकरण गरी आधुनिक कृषि प्रणालीको विकास गर्ने उद्देश्यले कार्यक्रमहरू संचालन गरिरहेको छ। कार्यक्रमहरू मध्ये अनुदानमा आधारित कार्यक्रमहरू संघ र स्थानीय तहबाट समेत संचालन हुने कार्यक्रमसंग दोहोरोपन आउने र दुरुपयोग हुने सम्भावनालाई रोक्न यस्ता कार्यक्रमहरू संचालन गर्दा प्रदेश र स्थानीय तहले आपसी समन्वयबाट संचालन गर्ने गरी भूमिव्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयद्वारा संयन्त्र निर्माण गर्ने।

८. कृषि उत्पादनमा वृद्धि गर्न आवश्यक रोग किराको नियन्त्रण, बीउ मलको व्यवस्थापन, बीउ बैङ्कको स्थापना, विशेषज्ञ सेवा, कृषि तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादनको गुणस्तर नियमन जस्ता विषयहरूमा सहकार्यका लागि प्रदेश र स्थानीय तहले समन्वय गरी स्थानीय तहमा संयुक्त संयन्त्र निर्माण गर्ने ।
९. प्रत्येक स्थानीय तहका छुट्टाछुट्टै आवश्यकता र प्राथमिकताका विषयहरू रहेकाले ती आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्ने नीति तय गर्न आधारभूत तथ्याङ्कहरू महत्वपूर्ण हुने भएकाले तथ्याङ्क प्रणालीको विकासका लागि स्थानीय तहहरूले कार्यालयमा तथ्याङ्क ईकाइ वा शाखा स्थापना गरी आधारभूत तथ्याङ्क संकलन गर्ने व्यवस्था गर्ने र उक्त तथ्याङ्कहरू प्रदेशको तथ्याङ्क सम्बन्धी निकायमा पठाउने । साथै, प्रदेशस्तरीय तथ्याङ्क प्रणालीको विकासका लागि प्रदेश योजना आयोगले आवश्यक कार्य र समन्वय गर्ने ।
१०. नदीजन्य पदार्थ (गिटी बालुवा, दहत्तर बहत्तर आदि) को व्यवस्थापन गर्दा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह सबैका महत्वपूर्ण आयोजनाहरूमा निर्माण सामग्रीको अभाव नहुने गरी समयमै ठेक्का व्यवस्थापन गर्ने । यसको लागि आवश्यक सबै व्यवस्थापकीय कार्य कार्तिक पहिलो हप्तासम्म पूरा गरिसक्ने र सो को विवरण प्रदेश सरकार आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयमा जानकारी गराउने ।
११. स्थानीय तहहरूसँग समन्वयका लागि प्रदेश सरकारका सबै मन्त्रालयहरूले सम्पर्क व्यक्ति (Focal Person) तोक्ने र सबै मन्त्रालयका सम्पर्क व्यक्तिहरूबीचको समन्वयको कार्य मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको शासकीय सुधार तथा समन्वय महाशाखा (स्थानीय तह समन्वय इकाई) ले गर्ने ।
१२. प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले सेवा सुविधा प्रवाह गर्ने क्रममा सिमान्तकृत समुदाय, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, एकल महिला, बालबालिका, द्वन्द्व प्रभावित र बेपत्ता व्यक्तिहरूका परिवारहरूका लागि सेवा प्रवाहको विशेष व्यवस्था गरी सहज र सरलरूपमा सेवा उपलब्ध गराउने ।
१३. प्रदेश र स्थानीय तहले योजना तथा कार्यक्रम निर्माण र संचालन गर्दा भौतिक पूर्वाधार विकासका अतिरिक्त, गरिबी निवारण, सर्वाङ्गीण विकास, मानव अधिकार तथा मौलिक

हक, कानूनी राज्य, समतामूलक समाज, समावेशी प्रतिनिधित्व, भाषा, संस्कृतिको पहिचान र संरक्षण, सुशासन, आर्थिक अनुशासन लगायतका विषय समेत समावेश गर्ने ।

१४. प्रत्येक स्थानीय तहले भू-उपयोग योजना बनाई अव्यवस्थित वस्ती विकास र जमिनको खण्डीकरणलाई निरुत्साहित गर्ने । व्यवस्थित औद्योगिक क्षेत्र, कृषि क्षेत्र र आवास क्षेत्रहरूको पहिचान गरी सोही अनुरूप पूर्वाधार विकास र सेवा प्रवाहको व्यवस्था गर्ने गरी कार्यक्रमहरू तय गर्ने । सो कार्यमा प्रदेश योजना आयोगले आवश्यक प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाउने ।
१५. पर्यटनको पूर्वाधार विकास र पानीका श्रोतहरूको सुरक्षाका लागि प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रमा पानीका मूल रिचार्ज, पोखरी, ताल तलैयाको संरक्षण र विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रम बनाई लागू गर्न प्राथमिकता दिने ।
१६. दुर्घटना न्यूनीकरण, विपद व्यवस्थापन र स्थानीय सुरक्षा व्यवस्थापनका क्षेत्रमा सबै स्थानीय तहले विशेष कार्य योजना बनाई लागू गर्ने र सो कार्यका लागि प्रदेश सरकार आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयले आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने ।
१७. दशैं, तिहार, छठ, ईद लगायतका पर्वहरूमा बजारमा देखिने विसंगती र स्वच्छ र प्रतिस्पर्धात्मक बजारसम्बन्धी कानून विपरितका क्रियाकलाप रोकथाम गर्न प्रत्येक स्थानीय तहले विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । सो कार्यमा प्रदेश सरकारको सम्बन्धित निकाय र जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा सुरक्षा निकायसँगको समन्वयको लागि आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयले समन्वय गर्ने ।
१८. चाडपर्वको समयमा हुने यातायात सेवा र अन्य बस्तु तथा सेवाको आपूर्तिलाई सहज र सरल बनाउन सम्बन्धित स्थानीय तह, यातायात व्यवस्था कार्यालय र सुरक्षा निकायको सहभागितामा सयंत्र बनाई कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकार भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयले सहजिकरण गर्ने ।
१९. लुम्बिनी भ्रमण बर्ष, २०७६ र नेपाल भ्रमण बर्ष, २०२० समेतलाई मध्यनजर गरी पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि सबै स्थानीय तहले कार्य योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने । सो

कार्यका लागि प्रदेश सरकार उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्ने।

२०. आगामी प्रदेश समन्वय परिषद्को बैठकमा सबैको सहभागितालाई समावेश गराउने अभ्यासको रूपमा जिल्ला समन्वय समितिहरूको तर्फबाट १, नगरपालिकाहरूको तर्फबाट १ र गाउँपालिकाहरूको तर्फबाट २ वटा प्रस्तुतीहरू तयार गरी प्रस्तुत गर्ने।
२१. स्थानीय तहको मानव विकास सूचकाङ्क र कूल ग्राहस्थ उत्पादन सम्बन्धी तथ्याङ्क तयार गर्ने कार्यका लागि प्रदेश योजना आयोगले आवश्यक कार्य गर्ने।
२२. पशुपंक्षीको सुरक्षित पालनपोषण तथा संरक्षणका लागि सम्बन्धित पालिकाले आवश्यक नीति बनाई लागू गर्ने। साथै छाडा पशुपंक्षीको उचित र मर्यादित व्यवस्थापन गर्न स्थानीय तहले आवश्यक नीति बनाई कार्यान्वयन गर्ने।
२३. मल, बिउ, विषादीको आपूर्ति व्यवस्था सहज र सुलभ बनाउन भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयले आवश्यक समन्वय गर्ने। साथै मन्त्रालयले विषादीयुक्त खाद्यान्य परिक्षणका लागि आवश्यक जनशक्ति र साधनको व्यवस्था गर्ने।
२४. प्रदेश अस्पतालहरूमा चिकित्सक र कर्मचारीहरूको व्यवस्था गरी निर्वाध रूपमा स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था सामाजिक विकास मन्त्रालयले गर्ने।
२५. प्रदेश तथा सबै स्थानीय तहहरूले परिषद्को यसपूर्वका बैठकका निर्णयहरू एवं यस बैठकका निर्णयहरू प्राथमिकताका साथ कार्यान्वयन गर्ने र कार्यान्वयनको प्रगति चौमासिक रूपमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय शासकीय सुधार तथा समन्वय महाशाखामा पठाउने।